

KRAJSKÝ ÚŘAD
MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ
28. října 117, 702 18 Ostrava

Čj.: MSK 11339/2023
Sp. zn.: ŽPZ/2580/2023/Pei
246.2 A10
Vyřizuje: Ing. Lenka Peichlová
Odbor: Odbor životního prostředí a zemědělství
Telefon: 595 622 385
Fax: 595 622 126
E-mail: posta@msk.cz
Datum: 2023-03-14

Rozhodnutí

Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, ve věci povolení výjimky podle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Výroková část

Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství (dále jen „krajský úřad“), jako věcně a místně příslušný správní orgán podle § 29 odst. 1 a § 67 odst. 1 písm. g) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a podle § 77a odst. 5 písm. o) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“), po provedení správního řízení podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), rozhodl takto:

městu Bohumín, IČO 00297569, se sídlem Masarykova 158 735 81 Bohumín (dále také jen „žadatel“), jakožto účastníku řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu, se **povoluje výjimka podle § 56 odst. 1 a odst. 2 písm. c) a odst. 7 zákona o ochraně přírody a krajiny zákona o ochraně přírody a krajiny** (konkrétně v zájmu veřejného zdraví, veřejné bezpečnosti a z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru) ze zákazů daných ustanovením § 50 odst. 1 a 2 zákona o ochraně přírody a krajiny tj. **škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů živočichů** (dále jen „ZChD“) zařazených v příloze III. vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny (dále jen „vyhláška“), v kategorii silně ohrožených a ohrožených druhů, konkrétně:

Bezobratlí (Avertebrata)

- desítek jedinců **batolce červeného** (*Apatura ilia*) - ohrožený druh, ze zákazu rušit
- desítek jedinců **páchníka hnědého** (*Osmoderma eremita/barnabita*) – silně ohrožený druh, ze zákazu rušit, chytat, transferovat (v případě nálezu v pokácené dřevině), usmrčovovat (neúmyslně), ničit, poškozovat jimi užívaná sídla – ořezy a pokácením části dřevin/torza

Ptáci (Aves)

- nižších jednotek jedinců **lejska šedého** (*Muscicapa striata*), **strakapouda prostředního** (*Dendrocopos medius*) - ohrožený druh,

- nižších jednotek jedinců **kavky obecné** (*Corvus monedula*) a **žluvy hajní** (*Oriolus oriolus*) – silně ohrožený druh,

ze zákazu rušit, ničit, poškozovat či přemísťovat jimi užívaná sídla – pokácením dřevin

Savci (Mammalia)

- vyšší desítky až stovky **netopýrů** (*Microchiroptera*) – silně ohrožený druh,
- jednotek jedinců **veverka obecná** (*Sciurus vulgaris*) - ohrožený druh,

ze zákazu rušit, chytat (transferovat pouze v případě nálezu netopýrů v pokácené dřevině), usmrcovat (neúmyslně), ničit, poškozovat jimi užívaná sídla – ořezy, či pokácením části dřevin/torza.

Výjimka je žádána za účelem za účelem přípravy projektu zaměřeného na revitalizaci dřevin v městském parku s názvem „Regenerace parku Petra Bezruče II“ v Bohumíně.

Výjimka je povolena při splnění následujících podmínek:

1. Držitel výjimky zajistí po celou dobu realizace záměru biologický dozor tak, aby byly předem eliminovány nežádoucí střety se zájmy chráněnými zákonem o ochraně přírody a krajiny a bylo zajištěno funkční splnění podmínek provedení záměru stanovené výrokovou částí rozhodnutí. Biologický dozor bezprostředně před zahájením prací provede kontrolu zaměřenou na aktuální výskyt předmětných ZChD a následně bude v průběhu realizace záměru provádět dle potřeby pravidelný monitoring výskytu těchto ZChD a realizuje opatření minimalizující negativní vlivy na ZChD (transfer jedinců) včetně jejich biotopu. **Biologický dozor bude provádět odborně způsobilá osoba, která má zkušenosti s realizací všech typů opatření uvedených v podmínkách** – tj. erudovaný biolog (zoolog, chiropterolog), popřípadě ve spolupráci s autorizovanou osobou dle § 67 zákona o ochraně přírody a krajiny.
2. Zahájení realizace záměru bude krajskému úřadu písemně oznámeno nejpozději 7 dní předem, současně s oznámením osoby, která bude provádět ekologický dozor v souladu s podmínkou č. 1 tohoto rozhodnutí.

Pro ochranu bezobratlých, které jsou předmětem řízení, se držiteli výjimky ukládá provést následující opatření:

3. S ohledem na minimalizaci dopadů především na páchníka hnědého (*Osmoderma barnabita*), **budou dřeviny** označené v zoologickém průzkumu¹ **kategorii č. 1 a 2** (prokázaný a pravděpodobný výskyt) a v dokumentaci identifikovány kódy² č. 10, 177, 277, 593, 767 a 1227, které jsou pro výskyt páchníka hnědého v dané lokalitě zásadní **zachovány**. Přípustné je pouze ošetření a případná stabilizace:
  - suchý nebo usychající strom je možné **seřezat na torzo** tak, aby **dutiny ve kmeni zůstaly zachovány a nedošlo k jejich otevření shora**, které by zapříčinilo zatékání a zadržování dešťové vody,
  - **v případě nutnosti provedení řezu**, který odkryje shora dutinu, je nutno ji zastřešit, tak aby bylo zabráněno zatékání dešťové vody, avšak otvor musí zůstat pod stříškou vzdušný,
  - **bednění ze stromu č. 767 je nutné odstranit a ponechat dutinu otevřenou**
3. Stromy označené v zoologickém průzkumu¹ **v kategorii č. 3** (potenciální výskyt páchníka 15 stromů) a v dokumentaci identifikovány kódy² č. 306, 355, 384, 459, 527, 553, 557, 610, 848, 918,

¹ Zoologický průzkum a posouzení „Regenerace parku Petra Bezruče II“ – zpracovatel Ekotona s.r.o Mgr. Adrián Czerník, zpracováno ve Vřesíně, 22. září 2022

² Dřeviny jsou identifikovány kódy dle dokumentace zpracované Ing. Petrou Ličkovou – Ličková 2021, tato čísla jsou jednotně používána pro identifikaci stromů také v rámci tohoto rozhodnutí

- 922, 1040, 1063, 1202, 1176 **je možné standardně ošetřit**. Přípustné je tyto stromy seřezat na torzo, i v případě, kdy v ní nejsou dutiny.
4. **V případě rozlomení stromů, nebo pokácení kmenů**, ve kterých budou dodatečně (až při zásahu) zjištěny pobytové znaky páchníka hnědého (trus, larvy, brouci, kokony), nebo bude jeho výskyt pravděpodobný, je nutné **deponovat části kmenů s dutinami** (rozřezat na min. 2-3 m dlouhé části) **na vhodné svozové místo (tzv. broukoviště)**.
  5. Svozová místa (broukovistě) budou částečně zastíněná a v doletové vzdálenosti páchníka hnědého k dutým dřevinám (cca 200–300 m). Všechny práce při kácení a zakládání broukoviště budou prováděny za účasti biologického dozoru erudovaného entomologa se zkušenostmi s funkční realizací broukovišť pro páchníka hnědého. Kmeny by neměly ležet celou svou délkou na zemi a měly by se země dotýkat pouze částečně. Kmeny by měly zůstat deponovány min. po dobu 5 let, ev. po dobu přirozeného samovolného rozpadu.
  6. **Je nutné vyloučit zásahy do všech dutin**, jak ve smyslu chemického, tak technického ošetření (vyfrézování, zabetnění). Při jakýchkoliv zásazích do dřevin je nezbytné **ponechat dutiny v přirozeném (neošetřeném) stavu** s plně otevřeným vstupem do dutiny. Výjimkou je nezbytný zásah z důvodu zachování stability stromu. V tomto případě je nutné provést zásah tak, aby jím nebyl zasažen vnitřní prostor dutiny. Pokud se jedná o vertikálně orientovanou dutinu, lze ji zastřešit takovým způsobem, aby do dutiny nezatékala dešťová voda, vstup však musí zůstat otevřený.

Pro ochranu ptáčích druhů, které jsou předmětem řízení, se držiteli výjimky ukládá provést následující opatření:

7. Redukce a kácení dřevin může být provedeno pouze v mimovegetačním období, tj. **od 1. 10. do 31. 3. kalendářního roku**, což je také období mimo hnízdění ptáků (od 1. 4. do 31. 7. kalendářního roku),

Pro ochranu netopýrů, kteří jsou předmětem řízení, se držiteli výjimky ukládá provést následující opatření:

8. Před zahájením kácení provede biologický dozor chiropterologický průzkum dřevin se zaměřením na využívání stromových dutin a dalších úkrytů netopýrů. V případě prokázání využívání dutin netopýry, bude kácení těchto dřevin realizováno přednostně:
  - v období **od 1.10. do 15. 11. kalendářního roku** (dle klimatických podmínek daného roku), aby mohli netopýři úkryty bezpečně opustit a měli dostatek času nalézt náhradní útočiště pro zimování
  - nebo v období od 15. března do 1. dubna, po dokončení jejich hibernace (s ohledem na možnou kolizi s obdobím hnízdění ptáků, je nutné před kácením prověřit, zda daný strom není využíván hnízdícími ptáky).
  - Kácení těchto dřevin je možné realizovat pouze ve dnech, kdy venkovní teplota vzduchu přesahuje 11°C. Kácení dřevin bude probíhat šetrně s ohledem na možnou přítomnost netopýrů **v dutinách či prasklinách stromů**, za přítomnosti biologického dozoru. Netopýři někdy osídlují praskliny vzniklé pnutím nakloněného kmene – při kácení takovýchto dřevin je nutné postupovat tak, aby nedošlo k náhlému uvolnění tlaku a uzavření praskliny, a tím k usmrcení netopýrů.
  - **Pokud bude vchod do dutiny přístupný** a bude mít vhodný tvar, **bude instalována jednosměrná uzávěra** (hladká kovová nebo plastová trubka délky cca 20 cm, vnitřní průměr min. 4 cm, směřující šikmo dolů, zbytek otvoru ucpaný), která bude na vletovém otvoru umístěna minimálně 5 dnů. Zpětnou uzávěru lze zhotovit i z perlinky přesahující

- dutinu/y, připevněnou v horní část nad dutinou (jako závěs). Období instalace od 1. září do 30. října (max. 15. listopadu).
- V případě, že nebude možné použít jednosměrnou uzávěru, bude řez veden v předpokládaném zdravém dřevě nad a pod dutinou. Odříznutá část stromu s dutinou bude **spuštěna šetrně na zem** (např. pomocí plošiny či lana a pokud možno ve vodorovné poloze) a ponechána na bezpečném místě po dobu minimálně 24 hodin s nezakrytým vstupním otvorem, tak, aby netopýři měli možnost úkryt opustit.
  - V místech výskytu dutin je nutné vést řez v předpokládaném zdravém dřevě nad a pod dutinou.
9. V případě nálezu netopýřů v pokáceném stromě (pokud sami neodletí) je nezbytné ihned kontaktovat Záchranou stanici Bartošovice (ZO ČSOP Nový Jičín – Záchraná stanice a Dům přírody Poodří, tel. 602 271 836 nebo 723 648 759). Na místě kácení bude k dispozici papírová krabice pro případné umístění nalezených jedinců netopýřů do doby předání pracovníkům záchrané stanice.
10. Ke zmírnění negativních vlivů na dotčené ZCHD je nutné v území parku instalovat:
- min. 40 budek (dřevěné, dřevocementové) pro podporu hnízdění drobných pěvců, budky pěvců je nutné každoročně čistit na podzim z důvodu antiparazitárních a antipredačních,
  - min 4 budky pro vevery,
  - min 4 budky pro kavky obecné (typ a parametry dle [Ptačí budky • Česká společnost ornitologická \(birdlife.cz\)](#))
  - min 10 budek pro netopýry z dutých větví a kmenů, nebo dřevocementové zn. Schwegler, či tlustostěnné dřevěné budky z neošetřeného řeziva (typ a parametry dle [Budky pro netopýry | Ochrana netopýřů ve stromech \(sousednetopyr.cz\)](#))

Další podmínky:

11. Držitel výjimky je povinen krajský úřad s předstihem (min. 7 kalendářních dnů) informovat o všech plánovaných kontrolních dnech, a tím umožnit krajskému úřadu provádět při kontrolních dnech kontroly plnění podmínek tohoto rozhodnutí.
12. Žadatel umožní povolujícímu orgánu provádět kontroly plnění vydané výjimky, a to i fyzickým zjištěním.
13. Oznámení způsobu a rozsahu využití oprávnění plynoucí z této výjimky a splnění vyplývajících povinností zašle správnímu orgánu držitel výjimky každoročně vždy do 31. 12. kalendářního roku, v němž oprávnění plynoucí z této výjimky využíval. **Oznámení musí obsahovat všechny rozhodné skutečnosti nezbytné k posouzení řádného splnění ukládané povinnosti, zejména datum a lokalizaci provedených opatření, výsledky všech prováděných monitoringů a transferů, prokazatelnou fotodokumentaci.** Oznamovací povinnost plynoucí z této výjimky může držitel výjimky splnit zasláním písemnosti v listinné podobě nebo do datové schránky správního orgánu nebo zasláním na e-mail: posta@msk.cz.
14. Výjimka je povolena do 31. 12. 2028.

Odůvodnění

Krajský úřad, jako věcně a místně příslušný správní orgán, obdržel dne 18. 1. 2023 žádost o povolení výjimky z ochranných podmínek ZChD podle § 56 odst. 1 a 2 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny, konkrétně ze zákazu škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje ZChD, konkrétně ze zákazu poškozovat jimi užívaná sídla batolce červeného (*Apatura ilia*) a páchníka hnědého (*Osmoderma eremita/barnabita*), ze zákazu rušit, ničit, poškozovat či přemísťovat jimi užívaná sídla – pokácením dřevin lejska šedého (*Muscicapa striata*), strakapouda prostředního (*Dendrocopos medius*), kavky obecné (*Corvus monedula*) a žluvy hajní (*Oriolus oriolus*), ze zákazu rušit, chytat (transferovat pouze v případě nálezu netopýřů v pokácené dřevině),

usmrcovat (neúmyslně), ničit, poškozovat jimi užívaná sídla – ořezy, či pokácením části dřevin/torza netopýry (*Microchiroptera*) a veverku obecnou (*Sciurus vulgaris*) v souvislosti s realizací záměru zaměřeného na revitalizaci dřevin v městském parku s názvem „**Regenerace parku Petra Bezruče II**“ v Bohumíně.

Projekt „Regenerace parku Petra Bezruče II“, má za cíl komplexní revitalizaci parku. Revitalizace byla navržena na základě provedených dendrologických a zoologických průzkumů výskytu zvláště chráněných druhů živočichů. Revitalizací parku dojde k obnově stromového, keřového i bylinného patra. U stromů je navrženo kácení neperspektivních a provozně nebezpečných jedinců, u hodnotných jedinců proběhne zdravotní či bezpečnostní řez. Záměrem je také doplnění kostry parku novými stromy. V keřovém patře dojde k ošetření, dosadbě keřů a odstranění nevhodných náletů. Dále dojde k obnově květnatých luk. K žádosti byl doložen zoologický průzkum a posouzení projektu „Regenerace parku Petra Bezruče II“ provedený společností Ekotona, s.r.o. v období duben–září 2022 (dále jen „zoologický průzkum“). Na základě zoologického průzkumu byl zjištěn výskyt xylofágního hmyzu, ptáků a netopýrů. Žadatel dále uvedl, že v rámci realizace záměru budou dodržována opatření, která vyplývají ze zoologického průzkumu, konkrétně budou dodržovány doporučené termíny, přizván biologický dozor a dodržována pravidla pro ošetření a kácení stromů. Výjimka je žádána po dobu 5-ti let, jelikož se jedná o rozsáhlý projekt za účelem ošetření mnoha stromů (cca 500 – 700 ks) a projekt bude navazovat na dotační titul (předpokládané zahájení projektu r. 2024 – 2025).

Dnem doručení žádosti bylo ve věci zahájeno správní řízení dle ust. § 47 odst. 1 správního řádu, o kterém správní orgán prokazatelně vyrozuměl (dopisem č. j.: MSK 19792/2023 ze dne 1. 2. 2023) všechny známé účastníky řízení i příslušné spolky s podanou generální žádostí ve smyslu § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny. Účastníkem řízení dle § 27 odst. 1 a 2 správního řádu je žadatel. K účasti ve správním řízení se v zákonné lhůtě dle § 70 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny nepřihlásil žádný spolek. V souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu dal správní orgán účastníkům řízení možnost vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům. Této možnosti nikdo z účastníků řízení nevyužil.

Po posouzení podkladů předložených v rámci správního řízení dospěl krajský úřad k závěru, že tyto podklady jsou k posouzení otázky, zda výjimku podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny udělit či nikoli a za jakých podmínek, dostačující a další podklady již nezajišťoval. V rámci odůvodnění rozhodnutí krajský úřad uvádí relevantní úvahy a skutečnosti, ze kterých při vydání rozhodnutí vycházel. Podkladem pro rozhodnutí ve věci byla žádost žadatele včetně hodnocení vlivu dle § 67. Správní orgán také čerpal z internetových stránek www.wikipedia.org, www.priroda.cz, www.ceson.cz, Nálezové databáze Agentury ochrany přírody a krajiny www.portal.nature.cz, www.biomonitoring.cz a <https://geoportal.msk.cz/>.

Krajský úřad posoudil předloženou žádost a po provedeném správním řízení a vyhodnocení podstatných skutečností, dospěl k následujícím zjištěním a závěrům.

ZChD živočichů jsou definovány v § 48 zákona o ochraně přírody a krajiny. Výčet ZChD živočichů je uveden v příloze III. vyhlášky. ZChD jsou v tomto výčtu zařazeny do tří stupňů ochrany, a to „kriticky ohrožený“, „silně ohrožený“ a „ohrožený“ druh. V § 50 zákona o ochraně přírody a krajiny jsou stanoveny základní podmínky ochrany ZChD, jsou chráněny ve všech svých vývojových stádiích, chráněna jsou jimi užívaná sídla a jejich biotop; je zakázáno škodlivě zasahovat do jejich přirozeného vývoje, zejména je rušit, chytat, zraňovat nebo usmrcovat. Není dovoleno ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stadia nebo jimi užívaná sídla.

Výjimku ze zákazů u ZChD podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny povoluje orgán ochrany přírody v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody. U zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, kteří jsou předmětem ochrany podle práva Evropské unie (tj. na které se vztahuje čl. 9 směrnice 2009/147/ES a čl. 16 směrnice 92/43/EHS), lze výjimku povolit kromě převažujícího veřejného zájmu nebo zájmu ochrany přírody jen z důvodů uvedených v § 56 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, za předpokladu neexistence jiného uspokojivého řešení a v případě, že povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany. ZChD ještěřka obecná, ťuhák obecný, netopýr hvízdavý, netopýr vodní a vydra říční patří mezi ZChD, které jsou rovněž chráněny dle práva Evropské unie, proto pro povolení výjimky musí být splněny kumulativně všechny čtyři výše uvedené důvody. Výjimku ze zákazů u ZChD živočichů lze povolit jen z některého z taxativně vymezených účelů v odst. 2 § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny. Žadatel si pro svůj záměr požádal o udělení výjimky z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru, tedy dle § 56 odst. 2 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny.

Záměr řeší komplexní revitalizaci parku. Krajský úřad je toho názoru, že záměr je s ohledem na navržení částečně realizován v zájmu ochrany přírody. Nicméně i zde je nutné posoudit, zda existuje jiný veřejný zájem na revitalizaci parku a zda tento zájem převažuje nad konkurujícím veřejným zájmem na ochraně přírody. Veřejný zájem je neurčitý právní pojem, přičemž jeho obsah je třeba definovat v každém jednotlivém případě. Musí se přitom jednat o zájem alespoň podstatné části společnosti a vést k všeobecnému blahu a dobru, tudíž musí být obecně prospěšný. Takový zájem je možné vysledovat mj. např. z politických a zákonodárných aktů, politického či veřejného diskursu apod. (viz Nejvyšší správní soud sp. zn. 2 As 207/2016). Posouzení, zda konkrétní záměr je ve veřejném zájmu, však přísluší výhradně orgánům moci výkonné. Ochrana přírody jako taková je veřejným zájmem, což deklaruje i § 58 zákona o ochraně přírody a krajiny. V konkrétním případě veřejný zájem představuje ochrana předmětných ZChD, které požívají různého stupně ochrany. Jedná se tedy o druhy, které jsou z pohledu ochrany přírody cennější, např. pro svoji vzácnost, a obecně není tedy žádoucí zasahovat do jejich přirozeného vývoje, biotopu či je jinak rušit.

Krajský úřad se tedy nejprve zabýval otázkou, zda lze zájem na revitalizaci zhodnotit jako veřejný. Cílem projektu „Regenerace parku Petra Bezruče II“ dle autora projektu – Ličková 2021) je ve zkratce následující: *„Řešení regenerace parku vychází z terénních průzkumů. Byly vyhodnoceny neperspektivní a nebezpečné dřeviny k odstranění. Hodnotné dřeviny s defekty jako jsou dutiny, praskliny byly navrženy k dalšímu hodnocení přístrojovou metodou. Neperspektivní dřeviny budou ponechány v parku k pozorování a dožití. Hodnotné dřeviny budou ošetřeny. Keřové patro bylo hodnoceno. Nevhodné nárosty budou odstraněny, keřové skupiny ošetřeny a dosazeny vhodnými druhy. Vhodné nárosty budou ošetřeny a zachovány. Odstraňovány budou nebezpečné a neperspektivní dřeviny, a také dosluhující olše. Byla vytvořena místa pro dosadbu nově zakládáné kostry parku tvořené především duby. Lipová alej byla ponechána na dožití a za ní částečně vysazená nová, která v budoucnu stávající nahradí. Jírovcová alej bude ponechána na dožití a v budoucnu se na stejné místo dosadí jako celek. Květnaté louky, budou obnoveny. Stávající nejhodnotnější duby budou v okolí báze osazeny podrostovými trvalkami, tak aby se zamezilo kosení až ke kmeni a poškození jejich náběhů. parku budou ponechána torza a omezeno kosení vytipovaných míst se semenáčky dubů“.* Žadatel uvedl, že důvodem realizace záměru jsou skutečnosti uvedené v § 56 odst. 2 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny, jedná se tedy především o bezpečnost návštěvníků parku (zájem veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti). Revitalizace parku bude mít současně příznivé důsledky nesporného významu pro životní prostředí a současně také sociální dopad, a to především v rovině rekreační a edukační. **Tyto důvody lze jednoznačně kvalifikovat jako veřejné zájmy. Ochranu výše**

uvedených hodnot a bezpečnost návštěvníků tak krajský úřad považuje za veřejný zájem, nikoli za zájem jednotlivých soukromých vlastníků.

V posuzované věci je nesporným veřejným zájmem ochrana přírody a krajiny, což stanoví výslovně § 58 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny, který dále uvádí, že každý je povinen při užívání přírody a krajiny strpět omezení vyplývající z tohoto zákona. Podle § 2 téhož zákona se ochranou přírody a krajiny rozumí v zákoně vymezená „*péče státu a fyzických i právnických osob o volně žijící živočichy, planě rostoucí rostliny a jejich společenstva, o nerosty, horniny, paleontologické nálezy a geologické celky, péče o ekologické systémy a krajinné celky, jakož i péče o vzhled a přístupnost krajiny.*“ U ZChD živočichů zákon o ochraně přírody a krajiny chrání jimi užívaná sídla a jejich biotop a zakazuje škodlivě zasahovat do jejich přirozeného vývoje, mimo jiné poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stadia nebo jimi užívaná sídla (§ 50 téhož zákona). Podle ust. § 56 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. lze výjimku ze zákazů uvedených v § 50 u ZChD živočichů, jak již bylo uvedeno výše, udělit v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody. „*U zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, lze výjimku podle věty první povolit jen tehdy, pokud je dán některý z důvodů uvedených v odstavci 2, neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.*“ Z toho je zřejmé, že výjimka může být udělena pouze za současného naplnění všech pěti shora uvedených základních podmínek a dále v rámci důvodů uvedených ve variantně znějícím ust. § 56 odst. 2 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny.

Dle významového obsahu ust. § 50 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny, jsou všechny ZChD živočichů chráněny ve všech svých vývojových stádiích. Chráněna jsou i jimi užívaná přirozená i umělá sídla a jejich biotop. Předmětem řízení tedy jsou s ohledem k aktuálně možné míře (stupni) poznání ty druhy ZChD, které dotčený prostor využívají, resp. záměr se jich z hlediska veřejného zájmu na ochraně ZChD dotkne v míře nezanedbatelné. Krajský úřad v této souvislosti tedy dále posuzoval, zda veřejný zájem na výstavbě obchvatu převyšuje zájem na ochraně předmětných ZChD. Nejvyšší správní soud v rozsudku 5 As 10/2013 uvedl, že „skutečnost, zda je dána výrazná převaha „jiného“ veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody, samozřejmě závisí rovněž na míře dotčení zvláště chráněných živočichů a rostlin danou stavbou a na tom, o jak ohrožené druhy se jedná.“

K míře dotčení ZChD, které jsou předmětem tohoto řízení, krajský úřad dále uvádí:

Ke skupině **bezobratlých** zoologické hodnocení uvádí, že v rámci provedeného průzkumu byl na posuzovaných stromech zaznamenán výskyt 2 druhů chráněných dle České národní legislativy a další 1 druh zahrnutý do červeného seznamu bezobratlých. Nejvýznamnější je výskyt páchníka *hnědého* (*Osmoderma barnabita*) - v posuzované lokalitě byly zaznamenány celkově 2 stromy s potvrzeným výskytem páchníka hnědého, 4 stromy s pravděpodobným výskytem páchníka a 15 stromů bylo vyhodnoceno jako potenciální pro jeho výskyt. Stromy s dutinami v kategorii 1 a 2 (podle optimálnosti dutiny a zaznamenaného výskytu páchníka hnědého – prokázaný a pravděpodobný výskyt) jsou zásadní pro lokální populaci a neměly by být káceny. Stromy v kategorii 3 (s potenciálním výskytem páchníka) mohou být ošetřeny s dodržением výše uvedených doporučení, která jsou podrobně rozepsána v kapitole 2.1.1.3. Doporučení a zmírňující opatření. Posuzovaná lokalita poskytuje vhodný biotop pro recentní výskyt páchníka hnědého, avšak populace je evidentně málo početná a její udržení do budoucna nejisté, zejména z důvodu malého zastoupení dřevin s aktuálně vhodnými dutinami. V parku se nacházejí stromy v mladších věkových třídách s tvořícími se dutinami a perspektivou nabídky vhodného biotopu pro páchníka v navazujících desetiletích, stávající

populaci je však potřeba udržet do doby, než dorostou další dřeviny. V případě takto málo početných populací má každý vhodný strom velký význam pro přežití populace, je proto na místě snaha o zachování maximálního počtu dutých stromů, zejména dubů. Kromě páchníka hnědého byl zaznamenán také jeden zvláště chráněný druh motýla – batolec červený (*Apatura ilia*). Batolec červený patří do kategorie „ohrožený druh“. Batolci jsou vzhledově nápadní motýli, kteří létají hlavně na lesních cestách, na okrajích smíšených lesů, ve vlhkých údolích a na zarostlých pasekách. Housenka se vyvíjí od července zejména na vrbách a osikách. Přezimuje ve 2. larválním instaru, kdy je asi 1 cm dlouhá a je zbarvena černohnědě. V tomto období je obvykle připředená k větvičce nebo listu. V dubnu začne být znovu aktivní. Housenka 5. instaru se zakuklí pod listy, zavěšená hlavou dolů. Na Severní Moravě a ve Slezsku jsou batolci poměrně široce rozšíření, zejména v měkkých luzích, ale výskyt je lokální a pozorování bývají spíše zřídka. Plánovaná regenerace parku nebude mít negativní dopad na populaci tohoto druhu

Ke skupině ZCHD ptáků a savců zoologický průzkum uvádí:

Lejsek šedý (*Muscicapa striata*) - druh byl zjištěn na lokalitě v rámci střední části parku v blízkosti památníku TGM (1 samec zpívá 21.4., 11.5., 17.6.2022), pozorován v blízkosti dřeviny č. 553. Druh je vázaný na rozvolněné listnaté lesní prostory, také parky a zahrady, hnízdí v dutinách či polodutinách. V území pravděpodobně hnízdil v roce 2022 pouze 1 pár. Výskyt druhu z parku je z minulých let uváděn také v Nálezové databázi ochrany přírody (© NDOP AOPK ČR 2022). Výskyt několika párů z parku uvádí Polášek (2021).

Kavka obecná (*Corvus monedula*) - zastižen tento druh v parku opakovaně od dubna do srpna, a to v počtu nižších desítek exemplářů při přeletech, sběru potravy. Dále byl na lokalitě zaznamenán prokázaný hnízdní výskyt, a to nálezem obsazené hnízdní dutiny, v západní části lokality, v rámci stromu č. 9 – jasanu ztepilého (*Fraxinus excelsior*). Dne 23.5.2022 byl zaznamenán opakovaný vlet a výlet kavek do výše položené dutiny s potravou. Nález hnízda kavky ve stromě je pro Bohumínsko i region poměrně vzácný, neboť tento druh se stal postupně synantropním a využívá dnes ke hnízdění lidská sídla – různé otvory, výklenky, komíny na budovách apod. V minulosti kavky hnízdily v dutinách stromů či ve skalách. Nelze vyloučit, že kavky v rámci parku hnízdí také v dalších stromech, byť v současné době je drtivá populace kavek v Bohumíně vázaná na lidská sídla. Výskyt druhu z parku je z minulých let (2019 až 2022) uváděn také v Nálezové databázi ochrany přírody (© NDOP AOPK ČR 2022). Výskyt kavek z parku uvádí také Polášek (2021), ale hnízdění nebylo zjištěno.

Strakapoud prostřední (*Dendrocopos medius*) - výskyt tohoto druhu zaznamenán pouze jedinkrát – 23.5.2022 v počtu 1 ex. Byť se jedná o hnízdní období v dalších kontrolách tento druh zde nebyl pozorován. V rámci navazujícího Opavska se jedná o druh, který hnízdí v přírodě blízkých lesních celcích, jeho početnost však není příliš vysoká (Czerník pers. observ.). Hnízdění druhu na lokalitě nelze zcela vyloučit. Výskyt tohoto druhu z lokality je uváděna také v Nálezové databázi ochrany přírody (© NDOP AOPK ČR 2022). Výskyt strakapouda prostředního z parku uvádí také Polášek (2021).

Žluva hajní (*Oriolus oriolus*) - v zájmovém území byl zaznamenán výskyt žluvy při přeletech a zpěvu ze stromových porostů v červnu (1 ex. 17. 6. 2022). Žluva hnízdí v korunách vysokých stromů podél toků nížinných řek a lesů až do podhůří, nevyhýbá se ani lesním a stromovým porostům v blízkosti sídel, nejedná se však o synantropní druh. V rámci prohlídky dřevin v zájmovém území nebyla hnízda žluv nalezena, nelze je však zcela vyloučit. Hnízda jsou relativně malá, nenápadná a umísťována velmi vysoko v korunách. Nález hnízd žluv je tedy velmi komplikovaný a vzácný. S ohledem na opakovaný výskyt v hnízdním období a

hlasové projevy lze výskyt tohoto druhu považovat za potenciálně hnízdní. Výskyt druhu je z území udáván také v Nálezové databázi ochrany přírody (© NDOP AOPK ČR 2022).

Netopýři (*Microchiroptera sp.*) - výskyt netopýřů byl v rámci parku zaznamenán při večerních až nočních kontrolách v průběhu 4 kontrol 27.6., 28.6, 4.8. a 26.8.2022, opakovanou pochůzkou parku za využitím tzv. batdetectoru. Jednalo se o jednotlivé exempláře od 1 do 10 ex. Dne 26.8.2022 byl průzkum proveden i v rámci akce „Netopýří noc v letním kině“, pořádanou společností ČESON a Orcus Bohumín, kdy byli při ukázkách netopýři odchytáváni do nárazových sítí. V území byl zaznamenán aktuální výskyt/přelet následujících druhů: netopýr severní (*Eptesicus nilssoni*), netopýr večerní (*Eptesicus serotinus*), netopýr stromový (*Nyctalus leisleri*), netopýr rezavý (*Nyctalus noctula*), netopýr parkový (*Pipistrellus nathusii*), netopýr hvízdavý (*Pipistrellus pipistrellus*), netopýr nejmenší (*Pipistrellus pygmaeus*), netopýr dlouhouchý (*Plecotus austriacus*) a netopýr pestrý (*Vespertilio murinus*). V průběhu průzkumu byly v území zaznamenány letní kolonie netopýřů, resp. sociální hlasy z dutin konkrétních dřevin. Výlety netopýřů rezavých byly zaznamenány ze stromu č. 870 – dub letní dne 26.8.2022 v rámci akce „Netopýří noc v letním kině“, za účasti členů Česon a Orcus Bohumín. Výskyt netopýří kolonie z této dřeviny byl rovněž avizován ze strany zástupce objednatele (Palán in verb. 2022). V průběhu průzkumu byl nalezen trus netopýřů u stromu č. 1094 – olše lepkavá v průběhu srpna viz obr. č. 14. Rovněž tato dřevina byla avizována jako „netopýří strom“ ze strany zástupce objednatele (Palán in verb.). Další dřeviny se zaznamenanými hlasovými projevy netopýřů bez určení do druhu na základě sociálních hlasů byly zaznamenány v podvečer dne 15.8.2022, a to z dutin u stromu č. 38 – javor stříbrný, strom č. 277 – dub letní, strom č. 308 – dub letní a strom č. 1120 – dub letní u výběhu lam. Dále lze předpokládat využívání netopýřů dutiny u stromu č. 393 – dub letní, kdy byl zaznamenán tzv. výtok z dutiny, který může signalizovat přítomnost netopýřů, nebývá to však vždy pravidlem. V rámci parku se vyskytuje řada dalších dřevin s dutinami po datlovitých ptácích či s puklinami, které jsou pro netopýry vhodným možným úkrytem jak pro individuální úkryty během roku, zimování u otužilejších druhů, tak pro letní kolonie

Veverka obecná (*Sciurus vulgaris*) - v území byla veverka zaznamenána v rámci parku opakovaně, a to od dubna do srpna 2022 v počtu do 5 ex. obě barevné formy (hnědá, zrzavá). Veverky mají v rámci parku a v širším území relativně dobré potravní i úkrytové zdroje, neboť park je relativně prostorově velký. V rámci průzkumu nebyla nalezena na dřevinách velká typická kulovitá hnízda veverek, nicméně nelze zcela vyloučit hnízda, např. v porostech jmelí (*Viscum album*) vysoko v korunách stromů, nebo využívání některých vysoko umístěných dutin. Výskyt druhu je z území udáván také v Nálezové databázi ochrany přírody (© NDOP AOPK ČR 2022).

Vzhledem ke znalosti biologie předmětných ZChD a jejich výskytu na předmětné lokalitě záměru, nelze při realizaci záměru zcela vyloučit škodlivý zásah do přirozeného vývoje těchto ZChD. **V rámci posouzení byla navržena zmírňující a kompenzační opatření záměru, tak, aby zásahy byly pro zde zjištěné druhy co nejméně negativní a zároveň zajistil provozní bezpečnost parku.** Žadatel v žádosti uvedl, že projekt má za cíl komplexní revitalizaci parku. Cílem projektu „Regenerace parku Petra Bezruče II“ dle autora projektu – Ličková (2021) je ve zkratce následující: „Řešení regenerace parku vychází z terénních průzkumů. Byly vyhodnoceny neperspektivní a nebezpečné dřeviny k odstranění. Hodnotné dřeviny s defekty jako jsou dutiny, praskliny byly navrženy k dalšímu hodnocení přístrojovou metodou. Neperspektivní dřeviny budou ponechány v parku k pozorování a dožití. Hodnotné dřeviny budou ošetřeny. Keřové patro bylo hodnoceno. Nevhodné nárosty budou odstraněny, keřové skupiny ošetřeny a dosazeny vhodnými druhy. Vhodné nárosty budou ošetřeny a zachovány. Odstraňovány budou nebezpečné a neperspektivní dřeviny, a také dosluhující olše. Byla vytvořena místa pro dosadbu nově zakládáné kostry parku tvořené především

duby. Lipová alej byla ponechána na dožití a za ní částečně vysazená nová, která v budoucnu stávající nahradí. Jírovcová alej bude ponechána na dožití a v budoucnu se na stejné místo dosadí jako celek. Květnaté louky, budou obnoveny. Stávající nejhodnotnější duby budou v okolí báze osazeny podrostovými trvalkami, tak aby se zamezilo kosení až ke kmeni a poškozování jejich náběhů. parku budou ponechána torza a omezeno kosení vytipovaných míst se semenáčky dubů".

Správní orgán posoudil záměrem dotčené ZChD a dospěl k závěru, že míra dotčení předmětných druhů bude spíše nízká a záměrem nedojde k likvidaci biotopu, který by bylo možné považovat svým významem za jedinečný. Aby byly zmírněny negativní vlivy záměru na ZChD, stanovil správní orgán kompenzační opatření, která zabezpečí co možná nejšetrnější zásah držitele výjimky do základních ochranných podmínek předmětných ZChD. Tato opatření jsou pak zdůvodněna níže. Kompenzační opatření tedy snižují intenzitu zásahu do veřejného zájmu na ochraně přírody.

Možnému povolení výjimky tedy v daném případě svědčí převažující veřejný zájem na realizaci záměru (bezpečnost osob pohybujících se v parku) nad zájmem ochrany přírody definovaným dotčením ZChD uvedených v biologickém hodnocení, které bylo ovšem shledáno jako akceptovatelné (za splnění kompenzačních opatření a stanovených podmínek. Ve věci posouzení důvodu uvedeného žadatelem a taxativně vymezeným v ust. § 56 odst. 2 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny (v zájmu veřejné bezpečnosti nebo z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru a důvodů s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí) krajský úřad konstatuje, že revitalizaci parku lze jednoznačně k výčtu těchto důvodů přiřadit. Dle krajského úřadu se v daném případě jedná tak jak již uvedl výše o důvod bezpečnostní, sociální a s příznivými důsledky pro životní prostředí. Krajský úřad na základě výše uvedeného konstatuje, že realizace předmětného záměru odpovídá předpokladům pro povolení výjimky podle ust. § 56 odst. 2 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny. V celém kontextu dospěl správní orgán k závěru, že veřejný zájem na revitalizaci parku převyšuje veřejný zájem na ochraně předmětných ZChD.

Výjimku dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny je možné dále povolit, pokud neexistuje jiné uspokojivé řešení. To dle rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 As 126/2018 v podstatě znamená, že neexistuje jiná reálná a uskutečnitelná varianta, u které je věrohodně doloženo, že může představovat menší zásah do přirozeného vývoje chráněných druhů rostlin a živočichů. Revitalizace parku byla zpracována invariantně. Správní orgán má za to, že v rámci předmětného řízení o výjimce nebylo prokázáno, že by existovala jiná varianta, která je fakticky uskutečnitelná a která by měla mírnější vliv na ZChD (odstraňovány budou pouze nebezpečné a neperspektivní dřeviny), tudíž správní orgán je přesvědčen, že v daném případě neexistuje jiné uspokojivé řešení, než které navrhuje žadatel o výjimku.

Další podmínkou pro povolení výjimky je, že u jednotlivých ZChD nebude mít realizace záměru vliv na udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany. Dle § 3 odst. 1 písm. t) zákona o ochraně přírody a krajiny je stav druhu považován za příznivý, jestliže údaje o populační dynamice příslušného druhu naznačují, že se dlouhodobě udržuje jako životaschopný prvek svého přírodního stanoviště, a přirozený areál rozšíření druhu není a pravděpodobně nebude v dohledné budoucnosti omezen, a existují a pravděpodobně budou v dohledné době i nadále existovat dostatečně velká stanoviště k dlouhodobému zachování jeho populací. ZChD, jež jsou předmětem tohoto řízení, mají v České republice v podstatě plošné zastoupení. Jedná se o druhy, které se běžně vyskytují i v ostatních evropských státech.

Ze zoologického posouzení vyplývá, že kácení a případné ošetření dřevin může vést k dotčení obecně i zvláště chráněných druhů, může mít významný negativní vliv na jednotlivé exempláře, a to jak pro

bezobratlé, ptáky tak i netopýry či veverky, z povahy kácení dřevin či jejich ořezu. Zpravoatel zoologického posouzení taktéž uvedl, že v případě páchníka hnědého, může realizace záměru vést až k postupnému vymizení druhu z lokality při nerespektování navržených doporučení entomologického průzkumu. V případě motýla batolce červeného, je negativní ovlivnění populace tohoto druhu na hranici detekovatelnosti, neboť se jedná v regionu i v rámci ČR o relativně hojný druh. Negativní vlivy na druhy dutinových ptáků jsou předpokládány, neboť některé dřeviny s dutinami a puklinami jsou ve špatném stavu, tudíž budou nutné ořezy (odstranění suchých, zlomených větví, zdravotní ořezy jmelí apod.), nebo kácení některých dřevin z bezpečnostního či jiného hlediska. Dojde tak k úbytku dutin k hnízdění pro ptáky, zejména pro menší dutinové druhy jako je např. lejsci, sýkory, špačci, brhlíci, strakapoudi apod. Z pohledu zvláště chráněných druhů ptáků, budou navržené zásahy představovat negativní vliv zániku pro dutinový strom č. 9 – jasanu ztepilého u kavky obecné, která dřevinu využívala v roce 2022 ke hnízdění. Dále by mohlo potenciálně dojít k negativnímu ovlivnění 1 páru lejska šedého, strakapouda prostředního či žluvy hajní, pokud by byly dřeviny káceny v hnízdním období. V mimohnízním období bude vliv ořezů či kácení dřevin zanedbatelný. S ohledem na rozsah parku, hnízdní nabídku dutin a dalších porostů v případě žluvy hajní. Park a stromové porosty budou i nadále poskytovat potravní a hnízdní stanoviště ptákům. V případě dutin však bezesporu bude jejich počet snížen. Toto lze částečně kompenzovat instalací budek, avšak s ohledem na známou teritorialitu ptáků lze považovat budky vždy jen jako okrajové řešení. Zachování co největšího počtu dřevin i za cenu významnějších redukčních ořezů a vytváření např. torz je prioritní. Přímé negativní vlivy ve vztahu k netopýrům (*Microchiroptera*) je možno spatřovat v zamýšlených ořezech dřevin a kácení stromů v případě, že budou odstraňovány větve či celé kmeny s dutinami, které netopýři využívají k individuálním úkrytům, letním koloniím samic, porodům, kojení mláďat atd., či vzácněji k zimní hibernaci v případě otužilejších druhů netopýrů. Negativní vlivy přímého fyzického dotčení netopýrů lze minimalizovat, pokud ořezy dřevin budou prováděny v období září až října/listopadu, kdy ještě netopýři nehibernují, nebo v brzkém jarním období kdy je již ukončena hibernace a z pohledu ptáků ještě nezačala hlavní hnízdní sezóna (vyjma sov, které hnízdí již na přelomu zimy a jara – únor, březen). S ohledem na zjištěné druhy netopýrů, lze usuzovat, že četné dutiny ve stromech posuzovaného parku poskytují těmto druhům netopýrů (*Microchiroptera sp.*) vhodné trvalé či přechodné úkryty a tvoří součást jejich biotopu – stanoviště. U netopýrů platí podobně jako u ptáků, že čím více stromů s dutinami se zachová či dokonce torz těchto dřevin, tím méně negativní zásah do jejich stanoviště se projeví. Obdobně lze hovořit takto u veverky obecné (*Sciurus vulgaris*). Tento druh však není existenčně závislý na dutinách stromů jako netopýři či dutinová ptáci, neboť si buduje i hnízda. V případě nutnosti kácení dřevin s dutinami ze zdravotního, bezpečnostního, koncepčního hlediska, bude potřeba adekvátně nahradit tuto ztrátu hnízdišť a úkrytů, čímž lze negativní vlivy záměru alespoň částečně zmírnit budkami. Primárně je však nutné zachovat, co největší počet doupných stromů. Závěrem zoologické posouzení uvádí, že při dodržení správného načasování a dodržení návrhu opatření a spolupráce mezi projektantem, arboristou a erudovaným biologickým dozorem, který má zkušenosti s prováděním prací u dřevin s výskytem páchníka hnědého, ptáků a netopýrů, lze tyto negativní vlivy minimalizovat či v řadě případů i vyloučit, bez významnějšího negativního ovlivnění jejich populací. Pro předmětné řešení daného záměru byly ve výroku tohoto rozhodnutí stanoveny podmínky vycházející z navržených návrhu opatření a nalezeno tak nejspokojivější řešení, a to s ohledem na jednotlivé ZChD. Krajský úřad má za to, že realizace záměru neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu ZChD z hlediska jejich ochrany.

V souladu s ustanovením § 56 odst. 7 zákona o ochraně přírody a krajiny (věta první) správní orgán zohlednil rovněž požadavky na náležitosti rozhodnutí o výjimce podle § 5b odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny. Ve výrokové části mají být označeny druhy a množství jedinců, na které se výjimka vztahuje (§ 56

odst. 7 zákona o ochraně přírody a krajiny v návaznosti na § 5b odst. 3. písm. a) téhož zákona). Exaktně určovat množství (počet) jedinců daného druhu, na které se má výjimka vztahovat, má smysl pouze tehdy, pokud se výjimka týká zamýšleného (úmyslného) porušování konkrétních zákonných zákazů a počet dotčených jedinců lze určit, dodržet a kontrolovat. V takovém případě stanovení maximálního počtu dotčených jedinců přispěje k ochraně druhů. V ostatních případech (typicky u stavebních záměrů) je možné množství zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů pouze rámcově odhadnout, protože počet jedinců v místě a čase realizace záměru ani kolik z nich bude záměrem dotčeno, nelze při použití přiměřených prostředků exaktně zjistit. Účelem pak není přispět určením množství jedinců k omezení dopadů výjimky, ale spíše deklarovat, jak velkého množství jedinců se může výjimka týkat, a tedy o jak závažný zásah se jedná. V tomto případě lze na základě dostupných údajů, zejména s odkazem na kvalifikovaný odhad zpracovatele žádosti a hodnocení podle § 67 předpokládat, že v případě bezobratlých půjde o maximálně nižší desítky jedinců (popř. vývojových stádií). U ptáků a veverky obecné půjde o rušení jedinců. V případě netopýrů pak o desítky až stovky.

Záměr není spojen s úmyslným odchycem či usmrcováním jedinců ZChD, a proto není dost dobře možné specifikovat prostředky, způsob nebo metody povolené pro odchyt nebo zabíjení (§ 5b odst. 3 písm. b.) zákona o ochraně přírody a krajiny). Vzhledem k charakteru záměru však nelze zcela vyloučit, že k usmrcování či zraňování živočichů dojde neúmyslně. Cílem podmínek stanovených ve výrokové části VIII. tohoto jednotného závazného stanoviska je toto riziko maximálně snížit. Podmínky pro realizaci záměru uvedené ve výrokové části VIII. obsahují rovněž časové a místní okolnosti, které povedou k omezení dopadů záměru na ZChD, stejně jako způsoby kontrol, který správní orgán stanovil jako průběžnou či následnou kontrolu plnění stanovených povinností (§ 56 odst. 7 v návaznosti na ust. § 5b písm. c) a d) zákona o ochraně přírody a krajiny).

Pro předmětné řešení daného záměru byly ve výrokové části rozhodnutí stanoveny podmínky a nalezeno tak nejuspokojivější řešení, a to s ohledem na jednotlivé ZChD. Jak krajský úřad prověřil, povolovaná činnost rovněž neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany, a to jak v dotčených lokalitách, tak v rámci ČR. Jinými slovy ze strany žadatele došlo k naplnění všech zákonných předpokladů a podmínek pro povolení předmětné výjimky v případě předmětných ZChD. S ohledem k zabezpečení veřejného zájmu na ochraně ZChD, a to především s ohledem na existenci, rozsah, kvalitu i návaznost jejich stávajících biotopů na bezprostřední okolí (s důrazem na zachování těch jedinečných či jinak specifických) při zohlednění stupně ochrany jednotlivých ZChD a jejich populací v zájmové lokalitě, v rámci ČR i kontextu jejich evropské ochrany, krajský úřad povolil výjimku podle ust. § 56 odst. 1 a 2 zákona o ochraně přírody a krajiny ze zákazů, resp. ze základních podmínek jejich ochrany, dle § 50 téhož zákona.

Správní orgán za účelem zmírnění dopadů realizace záměru stanovil řadu podmínek a kompenzačních opatření, které zajistí, že jednotlivé ZChD budou dotčeny co nejméně. Jedná se zejména o podmínky, které stanovují obecné povinnosti žadateli zajistit, aby nedocházelo k nadměrnému (zbytečnému) úhynu ZChD, kterému lze zabránit technicky a finančně dostupnými prostředky, informovat o své činnosti krajský úřad jako orgán ochrany přírody a dále o podmínky, které chrání konkrétní druhy či skupiny ZChD. Všechny podmínky jsou stanoveny k zajištění nejuspokojivějšího řešení realizace stavby prováděné ve veřejném zájmu.

S ohledem na rozsah záměru, krajský úřad uložil v podmínce č. 1 výrokové části rozhodnutí žadateli ustanovit biologický dozor, který zajistí koordinaci všech opatření k zabezpečení veřejného zájmu na ochraně ZChD. Žadatel sám není subjektem, u kterého z titulu jeho zaměření či podnikání by bylo automaticky možno

předpokládat úzkou specializaci a také velmi vysokou úroveň odborných znalostí (zejm. bionomie či etologie) ohledně ZChD, jejich managementu, s tím souvisejících praktických dovedností (např. manipulace se živočichy) i provedení odborného vyhodnocení provedených zásahů a přijatých opatření. S biologickým dozorem je třeba konzultovat všechna opatření týkající se dotčených ZChD a jeho úkolem bude tato opatření upřesňovat a koordinovat. Všechny práce při kácení a zakládání broukoviště budou prováděny za účasti biologického dozoru erudovaného entomologa se zkušenostmi s funkční realizací broukovišť pro páchníka hnědého. Je tedy zřejmé, že právě biologický dozor bude tou osobou, která bude mít fakticky největší vliv na způsob provedení a tím i účinnost prováděných opatření, proto byly v tomto smyslu stanoveny její nezbytné kvalifikační předpoklady pro výkon této činnosti. Biologický dozor rovněž provádí průběžný monitoring území dotčeného záměrem a v případě zjištění výskytu ZChD, ale i obecně chráněných, navrhuje v součinnosti s orgánem ochrany přírody a investorem záměru opatření k ochraně zjištěných jedinců. Tímto je předcházeno přímému ohrožení živočichů nejen ZChD. Jedná se jednoznačně o opatření k eliminování škodlivého dopadu záměru na zájmy ochrany přírody, v daném případě prezentovaném zejména zájmem na ochraně jedinců ZChD.

Podmínka č. 2 výrokové části rozhodnutí byla žadateli uložena z důvodu zajištění možnosti průběžné kontroly dodržování podmínek tohoto rozhodnutí. Žadatel je povinen krajskému úřadu písemně oznámit zahájení realizace záměru. Součástí oznámení budou náležitosti specifikované v rámci této podmínky, tedy oznámením osoby, která bude provádět biologický dozor v souladu s podmínkou č. 1 tohoto rozhodnutí.

Podmínky č. 3 až 6 výrokové části rozhodnutí se vztahuje především k ochraně bezobratlých, především páchníka hnědého. Jedná se především o ochranu biotopu páchníka, kdy krajský úřad stanovil v souladu s biologickým hodnocením, ochranu dřevin s dutinami, resp. jejich nemožnost kácení. Pokud se jedná o suchý nebo usychající strom, je možné jej seřezat na torzo tak, aby dutiny ve kmeni zůstaly zachovány a nedošlo k jejich otevření shora, které by zapříčinilo zatékání a zadržování dešťové vody. V případě řezu, který odkryje shora dutinu, je nutno ji zastřešit, neboť vhodné zastřešení zabrání zatékání dešťové vody, avšak otvor by měl zůstat pod stříškou vzdušný. Krajský úřad také stanovil postup v případě lomení stromů, nebo pokácení kmenů, ve kterých budou dodatečně (až při zásahu) zjištěny pobytové znaky páchníka hnědého (trus, larvy, brouci, kokony), nebo bude jeho výskyt pravděpodobný a to deponací částí kmenů s dutinami na vhodné svazové místo (tzv. broukoviště). Svazová místa by měla být částečně zastíněná a měla by být v doletové vzdálenosti páchníka hnědého k dutým dřevinám (cca 200–300 m). Všechny práce při kácení a zakládání broukoviště budou prováděny za účasti biologického dozoru erudovaného entomologa se zkušenostmi s funkční realizací broukovišť pro páchníka hnědého. Pokyny pro založení „broukoviště“ a další informace lze nalézt např. na http://www.calla.cz/data/hl_stranka/ostatni/Loggery_skladacka.pdf. Zároveň správní orgán požadoval, aby při jakýchkoliv zásazích do dřevin byly ponechány dutiny v přirozeném (neošetřeném) stavu s plně otevřeným vstupem do dutiny. Neošetřené dutiny poskytují biotop také celé řadě dalších druhů bezobratlých živočichů a prostory pro úkryt několika druhů netopýrů. V případě zásahu z důvodu zachování stability stromu doporučuji provést zásah tak, aby jím nebyl zasažen vnitřní prostor dutiny.

Podmínka č. 7 výrokové části rozhodnutí je vztahena k ochraně ptáků, a to formou ochrany hnízdních a potravních biotopů ve vegetační době. S ohledem na § 5 vyhlášky č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení, ve znění pozdějších předpisů, byla stanovena povinnost provádět kácení dřevin a křovin v období od 1. 10. do 31. 3. kalendářního roku, v období jejich přirozeného útlumu fyziologických a ekologických funkcí.

Pro ochranu netopýrů stanovil krajský úřad podmínkou č. 8 výrokové části rozhodnutí termín pro realizaci kácení dřevin s dutinami. Jedná se o období od 1. 10. do 15. 11. nebo od 15. 3 do 30. 3 kalendářního roku, které je z hlediska netopýrů obdobím nejvhodnějším. V tomto období jsou zvířata nejvíce tolerantní vůči rušení (tohoroční mláďata jsou již odrostlá, netopýři jsou ještě aktivní a využívají různé přechodné úkryty). Zároveň tento termín víceméně spadá do období vegetačního klidu stromů. Při kácení a ořezu dřevin je nezbytná přítomnost ekologického dozoru, který bude dohlížet na ořez a kácení dřevin. Kácení těchto dřevin bude probíhat šetrně s ohledem na možnou přítomnost netopýrů v dutinách či prasklinách stromů. Pokud bude vchod do dutiny přístupný a bude mít vhodný tvar, bude instalována jednosměrná uzávěra. Do otvoru je třeba upevnit hladkou kovovou nebo plastovou trubku dlouhou cca 20 (vnitřní průměr min. 4 cm) tak, aby směřovala šikmo dolů, a zbytek otvoru ucpat. Takto mohou netopýři vyletět ven, sklon a hladké stěny trubky jim však znemožní návrat do úkrytu. Uzávěra musí být na vletovém otvoru umístěna minimálně 5 dnů s příhodnými podmínkami pro aktivitu netopýrů – tj. dnů bez vytrvalého deště, silného větru a teplotou vzduchu nad 11 °C. V případě, že nebude možné použít jednosměrnou uzávěru, bude řez veden v předpokládaném zdravém dřevě nad a pod dutinou. Odříznutá část stromu s dutinou bude spuštěna šetrně na zem (např. pomocí plošiny či lana a pokud možno ve vodorovné poloze) a nechána na bezpečném místě po dobu minimálně 24 hodin, s nezakrytým vstupním otvorem, tak aby netopýři měli možnost úkryt opustit.

V podmínce č. 9 výrokové části rozhodnutí krajský úřad stanovil, že v případě nálezu netopýrů v pokáceném stromě (pokud sami neodletí) je nezbytné ihned kontaktovat Záchranou stanici Bartošovice (ZO ČSOP Nový Jičín – Záchraná stanice a Dům přírody Poodří, tel. 602 271 836 nebo 723 648 759). Na místě kácení bude k dispozici papírová krabice pro případné umístění nalezených jedinců netopýrů do doby předání pracovníkům záchrané stanice. Z důvodu ochrany je nezbytné na netopýry vždy sahat pouze v rukavicích.

Ke zmírnění negativních vlivů na dotčené ZChD pak krajský úřad v souladu s návrhem uvedeným v biologickém posouzení stanovil v podmínce č. 10 povinnost instalace budek, a to konkrétně min. 40 budek (dřevěné, dřevocementové) pro podporu hnízdění drobných pěvců, budky pěvců je nutné každoročně čistit na podzim z důvodu antiparazitárních a antipredačních, min 4 budky pro veverky, min 4 budky pro kavky obecné (typ a parametry dle [Ptačí budky • Česká společnost ornitologická \(birdlife.cz\)](#) min 10 budek pro netopýry z dutých větví a kmenů, nebo dřevocementové zn. Schwegler, či tlustostěnné dřevěné budky z neošetřeného řeziva (typ a parametry dle [Budky pro netopýry | Ochrana netopýrů ve stromech \(sousednetopyr.cz\)](#)). Uložená kompenzační opatření a stanovené podmínky tedy snižují intenzitu zásahu do veřejného zájmu na ochraně ZChD. Za dodržení stanovených podmínek a realizace kompenzačních opatření je správní orgán toho názoru, že zásah do základních ochranných podmínek předmětných ZChD plánovaným záměrem je akceptovatelný a nebude mít vliv na zhoršení stavu těchto druhů z hlediska ochrany.

Podmínky č. 11 až 13 výrokové části rozhodnutí byly žadateli uloženy z důvodu zajištění možnosti průběžné kontroly dodržování podmínek výrokové části rozhodnutí. Stanovením těchto podmínek si orgán ochrany přírody zajišťuje, aby byl informován o plnění výjimky, přičemž mimo jiné v návaznosti na tyto informace může dále realizovat následné mechanismy kontroly v podobě státního dozoru v ochraně přírody a krajiny. Žadatel bude tedy podroben kontrolám ze strany orgánu ochrany přírody a krajiny dle § 85 a násl. zákona o ochraně přírody a krajiny, jejichž časové určení může, ale také nemusí, být žadateli předem známo a kontrolám, které bude orgán ochrany přírody provádět na základě oznámených plánovaných kontrolních dnech předmětné stavby. Požadavek na každoroční hlášení o provedení činností je jednou z forem kontroly způsobu a rozsahu využití oprávnění plynoucí z této výjimky a splnění vyplývajících povinností a rovněž naplněním informační povinnosti uložené žadateli i správnímu orgánu ustanovením § 56 odst. 7 (věta druhá)

ve vazbě na § 5b odst. 5 zákona o ochraně přírody a krajiny. Je přitom možné, aby žadatel splnění této povinnosti svěřil osobě provádějící v průběhu stavby ekologický dozor.

Doba, na kterou je podmínkou č. 14 výrokové části rozhodnutí výjimka povolena, tedy od nabytí právní moci rozhodnutí do konce kalendářního roku 2028, vychází z obsahu žádosti a žadatelem předpokládaného harmonogramu prací.

Krajský úřad na základě žádosti a předložených podkladů, posoudil záměr z pohledu všech výše uvedených zákonných kritérií a po zvážení předpokladů pro povolení výjimky, dospěl k závěru, že žádosti je možné vyhovět a výjimku povolit, při současném splnění všech podmínek stanovených výhradně ve veřejném zájmu na zabezpečení ochrany předmětných ZChD. Pouze pro úplnost k tomu krajský úřad připomíná, že v případě nedodržování podmínek rozhodnutí může správní orgán podle § 84 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny přikročit ke změně či zrušení vydaného rozhodnutí.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat k Ministerstvu životního prostředí podáním učiněným u zdejšího krajského úřadu, a to ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho doručení (§ 83 odst. 1 správního řádu). V odvolání se uvede, v jakém rozsahu se rozhodnutí napadá a dále namítaný rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení. Podané odvolání má v souladu s § 85 odst. 1 správního řádu odkladný účinek. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřípustné.

Ing. Monika Ryšková
vedoucí oddělení
ochrany přírody a zemědělství

Po dobu nepřítomnosti zastoupena
Ing. Lenkou Peichlovou
oddělení ochrany přírody a zemědělství

Rozdělovník:

Účastník řízení podle § 27 odst. 1 a 2 správního řádu:

- město Bohumín, se sídlem Masarykova 158 735 81 Bohumín (DS)

Na vědomí (po nabytí právní moci):

- Agentura ochrany přírody a krajiny ČR – RP správa CHKO Poodří, Trocnovská 2, 702 00 Ostrava (DS)
- Česká inspekce životního prostředí, oblastní inspektorát Ostrava, Valchařská 15, 702 00 Ostrava (DS)